УДК 636.088.1

Л.Ф. КРИЛОВА

Інститут тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова "Асканія-Нова" — Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства УААН

СКОРОСПІЛІСТЬ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ ПІДСВИНКІВ УКРАЇНСЬКОЇ СТЕПОВОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ЛІНІЙ

Приведено результати досліджень з вивчення відгодівельних і м'ясних якостей підсвинків української степової білої породи різних ліній, виведених при внутрішньо- і міжпородній селекції.

Порода, лінія, родина, скороспілість, якість

У племінному заводі "Асканія-Нова" протягом тривалого періоду накопичено значний досвід щодо створення нових ліній на внутрішньо- і міжпородній основі. Подальше порівняння їх за відгодівельними і м'ясними якостями є абсолютно актуальним, оскільки дає змогу виявити лінійні переваги, кращі міжлінійні і внутрішньолінійні поєднання та внутрішньопородну мінливість цих ознак у стаді.

Дослідження проведені на апробованих заводських лініях Мирного 1059, Асканійця 637 (внутрішньопородне походження) та лініях Арсенала 487, Аспекта 615, Крона 1437 (міжпородне походження). Тварини цих ліній високопродуктивні і значно поширені в господарствах півдня України. Їхня систематична оцінка дала можливість виявити кращих за відгодівельними і м'ясними якостями, а також використати ці результати при підборі.

Матеріал і методика досліджень. Досліди проводилися в умовах племзаводу "Асканія-Нова" згідно з методикою контрольної відгодівлі. Оцінювали генотип 12 кнурів-плідників, 36 свиноматок, перевіряли 144 нащадків.

Контрольна відгодівля тривала до досягнення підсвинками живої маси 100 кг на кормах власного виробництва, наближених до стандартного комбікорму (рецепт 55-25). При досягненні живої маси 100 кг підсвинків було знято з відгодівлі і забито в умовах бойні ДДАФ "Асканія-Нова" з розрубкою туш, визначенням їхньої якості, а також проведенням усіх вимірювань.

© Л.Ф. Крилова, 2005

Для фізичних досліджень за загальноприйнятими методиками було відібрано проби м'яса на рівні 9–12-го ребра після 24-годинної витримки в холодильній камері [1, 2].

Результати досліджень. За скороспілістю та відгодівельними якостями кращими були нащадки від кнурів міжпородного походження — Арсенала 487, Аспекта 615, Крона 1437 (табл. 1). За середньодобовими приростами, віком досягнення живої маси 100 кг і витратами кормів кращими були нащадки від кнурів лінії Крона 1437, котрі мали вірогідну різницю порівняно з нащадками кнурів інших чотирьох ліній. Живої маси вони досягли раніше на 5–11 днів, затративши при цьому на 1 кг приросту живої маси дещо менше кормових одиниць на 0,09–0,16.

1. Скороспілість та відгодівельні якості підсвинків різних ліній

Лінія	Кількість нащадків на контрольній відгодівлі	Середньодобовий приріст, г		Вік досягнення живої маси 100 кг, дні		Витрати кормів на 1 кг приросту, к. од.	
		M ± m		M ± m		M ± m	
Мирний 1059	36	745±12,6	24,5	180±1,57	4,3	3,70±0,06	0,21
Асканієць 637	24	753±13,1	37,6	175±1,76	5,7	3,67±0,02	0,12
Арсенал 487	24	763±12,4	9,7	174±2,04	6,6	3,58±0,03	0,17
Аспект 615	24	762±12,7	5,4	174±1,23	5,1	3,64±0,07	0,19
Крон 1437	36	783±10,3	12,3	169±1,19	5,7	3,54±0,09	0,11

За результатами контрольного забою підсвинки ліній Асканійця і Крона мали дещо більший забійний вихід, але за показниками м'ясності поступалися перед нащадками ліній Мирного й Арсенала (табл. 2).

Довжина напівтуші була кращою у підсвинків ліній Асканійця й Аспекта, а маса окосту — у ліній Арсенала і Крона. Більш вирівняною товщина шпику була у підсвинків ліній Асканійця й Арсенала.

У межах вищезазначених ліній створено родини свиноматок з кличками: Мирна, Мастериця (лінія Мирного); Азбука, Арка, Акція (лінія Асканійця); Арсенальна, Алея (лінія Арсенала); Лучиста, Лазурна (лінія Аспекта); Кронка (лінія Крона). Поряд з визначенням скороспілості та відгодівельних якостей тварин окремих ліній вивчались поєднання кнурів із свиноматками при внутрі- і міжлінійному підборі за скороспілістю та м'ясними якостями.

За результатами досліджень лінія Крона добре поєднується з сви-

2. Забійні якості молодняку різних ліній

Лінія	Кількість забитих підсвинків, гол.	Забійна маса, %	Довжина напівтуші, см	Товщина шпику проти 6–7-го ребра, мм	Середня товщина шпику по хребту, мм	Маса окосту, кг	Площа м'язового вічка, см^2
Мирний 1059	10	76,8	97	31	29	109	34,3
Асканієць 637	10	77,0	99	28	27	11,4	33,9
Арсенал 487	10	76,4	98	28	27	11,5	34,1
Аспект 615	10	76,7	99	29	28	11,4	33,5
Крон 1437	10	77,3	97	29	28	11,6	33,5

номатками родини Лучиста (170; 745; 3,46); лінія Мирного — з родиною Азбука (180; 753; 3,70); лінія Асканійця — з родиною Мирна (173; 759; 3,53); лінія Арсенала — з родиною Азбука (171; 948; 3,36); лінія Аспекта — з родиною Мастериця (174; 762; 3,54).

Поряд з характеристикою продуктивності окремих поєднань велике значення має оцінка їх за м'ясною продуктивністю. При аналізі показників якості м'яса у підсвинків досліджуваних заводських ліній виявлено деяку різницю. Більша кількість зв'язаної води у м'ясі нащадків Асканійця 637, Арсенала 487, Аспекта 615 вказує на те, що воно слабше утримує м'ясний сік.

Слід також відмітити, що м'ясо нащадків ліній Асканійця 637, Арсенала 487 та Аспекта 615 характеризується меншою твердістю порівняно з м'ясом підсвинків ліній Мирного 1059 і Крона 1437 (табл. 3).

Інтенсивність забарвлення м'язової тканини кращою була у на-

3. Показники якості м'яса свиней різних ліній

Лінія	Кількість проб м'яса	Твердість м'яса, сек.	Інтенсивність забарвлення (показник екстинкції × 100)	Кількість слабозв'язаної води, % від маси м'яса
Мирний 1059	10	9,93±0,57	67,4±2,87	14,36
Асканієць 637	10	9,61±0,46	66,8±2,93	15,44
Арсенал 487	10	9,68±0,51	71,6±3,37	15,38
Аспект 615	10	9,48±0,45	70,3±3,64	15,27
Крон 1437	10	9,84±0,36	72,4±4,22	14,88

щадків ліній Крона 1437 та Арсенала 487, що також свідчить про кращі якості м'яса цих тварин.

Висновки. 1. Серед порівнюваних ліній найбільш скороспілими були нащадки лінії Крона 1437. Вони перевищували нащадків кнурів інших ліній за середньодобовими приростами (lim. 15–18 г); живої маси 100 кг досягли на 6–11 днів раніше, витрачаючи при цьому на 1 кг приросту живої маси дещо менше кормових одиниць.

2. За фізичними властивостями м'язової тканини кращі якісні показники м'яса були у нащадків кнурів Крона 1437 і Арсенала 487.

3. У потомства від кнурів лінії Арсенала 487 та свиноматок родини Азбука отримано найкращі показники скоростиглості (171 день), середньодобових приростів (948 г) при витраті кормів 3,36 к. од. на 1 кг приросту.

1. *Воловинська В.П., Кельман Б.Я.* Разработка метода определения влагопоглощаемости мяса // Тр. ВНИИМП. — М.: Пищепромиздат, 1962. — Т. XI.

2. *Максаков В.Я., Мосолов Н.И., Олейник Г.Н.* Оценка мраморности мяса // Животноводство. — 1963. — № 11. — С. 18.

СКОРОСПЕЛОСТЬ И МЯСНЫЕ КАЧЕСТВА ПОДСВИНКОВ УКРАИНСКОЙ СТЕПНОЙ БЕЛОЙ ПОРОДЫ РАЗНЫХ ЛИНИЙ. Л.Ф. Крылова

Приведены результаты исследований по изучению откормочных и мясных качеств подсвинков украинской степной белой породы разных линий, выведенных при внутри- и межпородной селекции.

Порода, линия, семейство, скороспелость, качество

EARIY MATURITY AND MEAT QUALITIES IN GILTS OF VARIONS LANES OF THE UKRANIAN STEPPE WHITE BREED. L.F. Krylova

Results of studying fattening and meat qualities in gilts of varions lanes of the Ukranian Steppe White breed bred by intra- and interbreed selection are presented.

Breed, line, family, early, maturity and quality